

Konfliktus egy emberbe zárva

– avagy az összes Istenben nem hívő, de élni akaró ember problémája –

Balázs

Az elmúlt pár száz év talán legfontosabb vitája Isten létezése körül forog, és úgy tűnhet nyeresre áll az egyik oldal. Győzelme abban látszik, hogy a világ vezető kultúrája, amit hívhatunk nyugatinak, de „multikultinak” is, ateista, és csak gyökereiben viszi magával Istent. Az elmúlt száz-kétszáz év tudományos előretörése okolható ezért, mert sorban hozta az érveket a vallás ellen: ilyen az evolúció, az univerzum méreteinek korának megismerése, az ember biológiai működésének feltérképezése és sok más felfedezés. Ma már odáig jutottunk, hogy a világ különböző elemi részecskék komplex összessége, melyek a fizika törvényeinek engedelmeskedve tengetik napjaikat, miközben az univerzum kitágul és szép lassan kihűl.

Miközben ezeket a sorokat olvassa az ember, több millió foton érkezik be a szemébe másodpercenként, ezek jellé alakulnak a retinán, amik idegeken bejutnak az agyba, és ott hozzáadódnak a több milliárd idegi ki-

süléshez. Majd az ion koncentrációk, feszültség potenciálok szigorú szabályai veszik kezelésbe ezeket a jeleket, ok-okozati módon mennek tovább az ingerületek, mert másképp nem tudnak, egyetlen kibúvó ez alól a kvantum véletlen (kvantum részecskéknél történhet nem ok-okozati esemény), tehát nem mi irányítunk. De mégis van egy annyira emberi érzésünk, az, hogy van szabad akaratunk és mi döntünk sorsunk felett, annak ellenére, hogy gondolataink ingerületek sokasága, melyeket csak a fizika, genetikai, és a külvilág befolyásolnak.

A másik felmerülő probléma ebben az Istentelen és tudomány uralta elménkben az értékek kérdése. A mai, általunk elfogadott ideáink (szabadság, egyenlőség, demokrácia, másoknak való segítség), egy olyan világban született meg, ahol volt Isten. Például onnan vezették le a felvilágosodás alatt, hogy egyenlők vagyunk, hogy Isten mindenkinek adott lelket. Természetesen egy sokkal bonyolultabb

kérdés, hogy honnan is származnak az értékeink, de az biztos, hogy hatalmas hatással volt rájuk a keresztény és zsidó vallás. Ma pedig úgy állunk, hogy elvetettük Istent és megtartottuk az ideákat, hiszünk abba, hogy az emberek egyenlők, és hiszünk abba, hogy van az életünknek célja. Ez azért probléma, mert nem tudjuk alátámasztani ezeket, és a tudomány által átítatott gondolkodásunk ezt nehezen viseli. Nem hiába jelent meg Isten halálával a nihilizmus, pesszimizmus, és az ezekkel ellentétes összes többi filozófia, ami véresre kaparja az elméjét, csak hogy találjon valamit, ami miatt megéri élni.

Ez úgy hangozhat, mint valami filozófiai értekezés a 20. század meghatározó gondolatairól, de ez ennél sokkal több. Nap, mint nap végezzük dolgunkat a világban, szenvedünk az élettel (egyetemmel, szerelemmel, jövőnkkel), és sokszor érezzük, hogy nincs semmi értelme az egésznek, de mélyen belül (ha sokszor nem is tudjuk mi) van egy érzés, gondolat, az élvezeteken kívül, ami miatt úgy

érezzük, megéri élni. Hit, valami homályos célban, értelemben, lehet ez spiritualizmus, az élet mélyebb jelentőséggel bíró pillanatai, vagy valami megfogalmazhatatlan felsőbb dolog; mert valaminek kell lennie. Viszont ezek nem mindig tartják bennünk az erőt, nem hiába korunk betegsége a depresszió. Minél fejlettebb országnak minél magasabb iskolai végzettségű csoportjait nézzük, annál magasabb az öngyilkosságok aránya.

Itt vagyunk hát sokan, két ló közé esve, materialisták, akik tudják, hogy a tudománynak igaza van, de nem vagyunk képesek elfogadni ennek összes velejáróját. Istenhez pedig nehezen tudunk fordulni, mert látjuk a tengernyi indokot, ami miatt nem létezhet. Így élünk tovább, konfliktussal magunkban, „Istenpótlókat” teremtve. Es mi lenne erre a megoldás? Igazán csodálatosan ki tudnám fejteni, de már nem fér ki ide...

